

Sygn. akt V U 211/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Adrianna Mongialło

Protokolant: star. sekr. sądowy Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Z. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania Z. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 9 stycznia 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt V U 211/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z 9 stycznia 2017r., znak: (...), odmówił wnioskodawcy Z. G. prawa do emerytury pomostowej, gdyż wnioskodawca po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Zakład podał, że do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 4 ww. ustawy nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia:

- 1) od 1 stycznia 2009 r. do 13 marca 2015r., ponieważ ubezpieczony nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych,
- 2) od 5 września 2016r. do 14 października 2016r., ponieważ pracodawca nie udowodnił w sposób wiarygodny potrzeby nagłego zatrudnienia pracownika do prac w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, zgodnie z ustawą z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Dodatkowo, przedłożona dokumentacja nie potwierdza aby wnioskodawca wykonywał prace elektromontera bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem, zgodnie z załącznikiem nr 2 ustawy.

Odwołanie od ww. decyzji wniósł ubezpieczony domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej począwszy od dnia złożenia wniosku oraz zasądzenie na jego rzecz od organu rentowego kosztów postępowania wg norm przepisanych. W uzasadnieniu skarżący podał, iż stanowisko organu rentowego jest błędne, gdyż fakt wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach potwierdza świadectwo pracy z dnia 17 października 2016r., z którego wynika, że w okresie od 5 września 2016r. do 14 października 2016r. był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektryka przy usuwaniu awarii oraz przy montażu instalacji elektrycznych i wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a nadto zaświadczenie pracodawcy z 17 października 2016r., w którym stwierdził, że wykonywana praca jest pracą w szczególnych warunkach zgodnie z ustawą z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując w uzasadnieniu te same argumenty co w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. G. urodził się (...) Nie jest członkiem OFE.

Wnioskodawca ma udowodnione 38 lat, 7 miesięcy i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 26 lat i 7 miesięcy pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy emerytalnej.

Decyzją z 27 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury w związku z pracą w szczególnych warunkach (w oparciu o art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej), gdyż wnioskodawca do 1 stycznia 1999r. nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

W dniu 10 lutego 2016 r. wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę pomostową.

Decyzją z 9 stycznia 2017r. - zaskarżoną w niniejszej sprawie - ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej, wskazując, że wnioskodawca po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych. Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 4 ustawy nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia:

- 1) od 1 stycznia 2009 r. do 13 marca 2015 r., ponieważ ubezpieczony nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych,
- 2) od 5 września 2016 r. do 14 października 2016 r., ponieważ pracodawca nie udowodnił w sposób wiarygodny potrzeby nagłego zatrudnienia pracownika do prac w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Ponadto przedłożona dokumentacja nie potwierdza aby wnioskodawca wykonywał prace elektryka bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem, zgodnie z załącznikiem nr 2 ustawy.

/bezsporne, a nadto dokumenty z akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy/

Z. G. w dniu 13 marca 2015r. zakończył zatrudnienie w Kopalniach (...)S.A. w M., gdzie zatrudniony był na stanowisku elektryka

(od 23.08.1976r. do 31.01.1985r.), specjalisty ds. magazynowych (od 1.02.1985r. do 31.03.1985r., robotnika magazynowego (od 1.04.1985r. do 31.07.1988r.), elektryka instalacji i sprzętu górniczego (od 1.08.1988r. do 22.12.2009r.), ślusarza - robotnika magazynowego (od 23.2.2009r. do 13.03.2015r.). W okresie od 26 grudnia 2008r. do 25 czerwca 2009r. wnioskodawca był nieprzerwanie niezdolny do pracy i w okresie tym pobierał zasiłek chorobowy, a następnie przez okres 6 miesięcy (do 22 grudnia 2009r.) - świadczenie rehabilitacyjne. Podczas pracy na stanowisku

elektromontera do jego obowiązków należało utrzymanie w ruchu urządzeń górniczych, tj. usuwanie awarii silników urządzeń - kruszarek, oświetlenia, naprawy na stacji transformatorowej należącej do kopalni.

W dniu 5 września 2016 r. wnioskodawca podjął zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w firmie(...) M. L.. Jednoosobową działalność gospodarczą M. L. prowadzi od maja 2007r. Zna on ubezpieczonego z uwagi na powiązania rodzinne. M. L. zajmuje się przede wszystkim wykonawstwem instalacji elektrycznej, automatyki budynkowej, sieci alarmowych i monitoringu. Do 5 września 2016r. nie zatrudniał żadnego pracownika na podstawie umowy o pracę. Wszystkie prace wykonywał sam, współdziałając z osobą również prowadzącą jednoosobowo działalność gospodarczą - na zasadzie podwykonawstwa. Prace zlecane są mu przez generalnego wykonawcę, który zawiera kontrakt na całość prac budowlanych, a następnie poszczególne prace branżowe podzleca podwykonawcom. Firma M. L. wykonuje instalacje według otrzymanego projektu. Są to instalacje wewnętrzne, nowe, przyłącza energetyczne, a także modernizacja instalacji starych, ich rozbudowa, naprawa i konserwacja.

Wnioskodawca w firmie (...) M. L. pracował przez okres ok. 1 miesiąca. W umowie o pracę na czas określony do 14 października 2016r. strony określiły stanowisko pracy wnioskodawcy jako elektromonter. Wnioskodawca w chwili zatrudnienia posiadał aktualne uprawnienia do eksploatacji do 1 KV. Nie posiadał uprawnień pomiarowych ani uprawnień do prac pod napięciem. Pomiarów robił M. L., który ma uprawnienia SEP do eksploatacji i do dozoru do 20 KV.

W okresie miesięcznego zatrudnienia w firmie (...) wnioskodawca zajmował się wraz z M. L. modernizacją linii produkcyjnej w firmie (...), tj. układaniem głównych kabli zasilających pod nowe maszyny na hali produkcyjnej i podłączaniem tych kabli do istniejącej rozdzielni w wolne pola. W ramach naprawy gwarancyjnej wymienił stycznik w rozdzielni, dokręcał połączenia na listwie w rozdzielni. Wnioskodawca raz też pojechał do firmy (...) w L. do naprawy oświetlenia.

W świadectwie pracy z 17 października 2016r. M. L. wpisał, że wnioskodawca w jego firmie wykonywał prace elektromontera - usuwanie awarii, montaż instalacji elektrycznych oraz że wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach (pkt 4 ppkt 8).

dowód: - dokumenty z akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy

- dokumenty z akt osobowych wnioskodawcy

- zeznania świadka M. L., k. 27v-28, e-protokół z 04.04.2017 r., 00:02:59 i nast.

- przesłuchanie wnioskodawcy k. 28-28v, e-protokół z 04.04.2017 r., 00:30:50 i nast.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 4 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 965 z późn. zm.), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;

2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;

3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W myśl art. 3 ust. 1 ww. ustawy, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Pracami zaś o szczególnym charakterze są prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy (art. 3 ust. 3 ustawy).

Wśród prac o szczególnym charakterze załącznik nr 2 w punkcie 17 wymienia: „Prace elektromonterów bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem”.

W rozpoznawanej sprawie sporna była tylko jedna okoliczność, tj. czy po dniu 31 grudnia 2008r. wnioskodawca Z. G. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 lub 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy nie dostarczył podstaw do ustalenia, aby po dniu 31 grudnia 2008r. ubezpieczony wykonywał prace, o których mowa w pkt 17 załącznika nr 2 do ww. ustawy. W dacie tej wnioskodawca był zatrudniony w Kopalniach (...) S.A. w M. na stanowisku elektromontera instalacji i sprzętu górniczego (od 1 sierpnia 1988 r. do 22 grudnia 2009r.), jednakże począwszy od dnia 26 grudnia 2008r. wnioskodawca pracy tej nie wykonywał - przebywał bowiem na długotrwałym zwolnieniu lekarskim obejmującym łącznie 182 dni okresu zasiłkowego oraz 6 miesięcy świadczeń rehabilitacyjnych. Gdy powrócił do pracy, w dniu 23 grudnia 2009r. powierzono mu stanowisko ślusarza - robotnika magazynowego, a zatem stanowisko niewymienione w żadnym ze wskazanych wyżej załączników do ustawy.

Jedynym zatem okresem, w którym wnioskodawca mógł wykonywać prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze i który podlegał ocenie w niniejszym postępowaniu, był okres zatrudnienia w (...)M. L. od 5 września 2016r. do 14 października 2016r.

Ww. pracodawca - jak wynika z dokumentów znajdujących się w aktach ZUS i w aktach osobowych wnioskodawcy - wydał Z. G. zarówno świadectwo pracy ze wskazaniem, że ubezpieczony w okresie 1-miesięcznego zatrudnienia w tej firmie wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, jak i dodatkowe zaświadczenie z 17 października 2016r. potwierdzające wykonywanie takich prac przez wnioskodawcę. Dokumenty te jednak zostały zakwestionowane przez ZUS.

Jak podkreśla się w orzecznictwie, świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (por. np. wyrok SA w Katowicach z 4.11.2008r., III AUa 3113/08). W sytuacji jednak, kiedy brak jest wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez pracodawcę lub jego następcę prawnego, jak również w sytuacji gdy ZUS zakwestionuje fakty wskazane w tego

rodzaju świadectwie, Sąd może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych bądź pracą o szczególnym charakterze (por. np. wyrok SN z 4.08.2009r., I UK 77/09).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy - zgodnie z wnioskami odwołania - przesłuchał zawnioskowanego świadka oraz wnioskodawcę. Z dowodów tych wynika m.in., że Z. G. zna się z zatrudniającym go M. L. na skutek powiązań rodzinnych. We wrześniu 2016r. wnioskodawca pozostawał bez pracy, gdyż rok wcześniej został zwolniony z Kopalni (...) S.A. w M., a jego wniosek o wcześniejszą emeryturę w związku z pracą w szczególnych warunkach (na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej) decyzją ZUS z 27 stycznia 2016r. został rozpatrzony negatywnie. M. L. nigdy wcześniej (mimo że działalność gospodarczą prowadzi od maja 2007r.) nie zatrudniał żadnych pracowników na podstawie umowy o pracę. Obaj panowie zgodnie podali, że w czasie miesięcznego zatrudnienia wnioskodawcy w (...) wnioskodawca wraz z właścicielem firmy zajmowali się modernizacją linii produkcyjnej w firmie (...), tj. układaniem głównych kabli zasilających pod nowe maszyny na hali produkcyjnej i podłączaniem tych kabli do istniejącej rozdzielni w wolne pola, ponadto wykonywał drobne prace naprawcze w ramach naprawy gwarancyjnej (wymiana stycznika, dokręcenie złączeń na listwie) i raz pojechał do firmy (...) do naprawy oświetlenia.

W myśl § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny przy urządzeniach energetycznych, prace eksploatacyjne przy urządzeniach elektroenergetycznych, w zależności od zastosowanych metod i środków ochronnych zapewniających bezpieczeństwo pracy, mogą być wykonywane:

- 1) pod napięciem;
- 2) w pobliżu napięcia;
- 3) przy wyłączonym napięciu.

Prace pod napięciem są pracami o szczególnym zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzkiego. Osoba zatrudniona przy takich pracach musi posiadać ukończony kurs i zdany egzamin uprawniający do prac techniką PPN.

W § 28 ust. 2 cyt. wyżej rozporządzenia ustawodawca do prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych stwarzających możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego zaliczył w szczególności prace:

- 1) wewnątrz niebezpiecznych przestrzeni zamkniętych, komór paleniskowych kotłów, kanałów spalin, elektrofiltrów, absorberów, walczków kotłów, kanałów i lejów zsypanych, rurociągów sieci ciepłych oraz w zbiornikach paliw płynnych i gazowych;
- 2) wewnątrz zasobników węgla lub biomasy oraz zasobników pyłu węglowego lub biomasy;
- 3) niebezpieczne pod względem pożarowym wykonywane w strefach zagrożenia wybuchem;
- 4) w obiegach wody elektrowni i elektrociepłowni wymagające wejścia do kanałów, rurociągów, rur ssawnych i zbiorników, jak również prace na ujęciach i zrzutach wody wykonywane z pomostów, łodzi lub barek oraz prowadzone pod powierzchnią wody;
- 5) z zakresu konserwacji, remontów, montażu, kontrolno-pomiarowego, wykonywane wewnątrz turbin wiatrowych lub gondoli oraz prace z zakresu zewnętrznej konserwacji gondoli lub śmigieł wirnika turbiny wiatrowej;
- 6) wykonywane w pobliżu nieosłoniętych urządzeń elektroenergetycznych lub ich części, znajdujących się pod napięciem;
- 7) przy urządzeniach elektroenergetycznych wyłączonych spod napięcia, lecz uziemionych w taki sposób, że którekolwiek z uziemień nie jest widoczne z miejsca wykonywania pracy;

- 8) w wykopach, z zakresu konserwacji, remontów, kontrolno-pomiarowego, wykonywane przy gazociągach lub innych urządzeniach gazowniczych oraz rurociągach sieci ciepłych;
- 9) konserwacyjne, modernizacyjne lub remontowe przy kolejowej sieci trakcyjnej znajdującej się pod napięciem;
- 10) przy wyłączonych spod napięcia lub znajdujących się w budowie elektroenergetycznych liniach napowietrznych, które krzyżują się w strefie ograniczonej uziemieniami ochronnymi z liniami znajdującymi się pod napięciem lub mogącymi znaleźć się pod napięciem, w tym przewodami trakcji elektrycznej;
- 11) na skrzyżowaniach linii elektroenergetycznych znajdujących się pod napięciem lub mogących znaleźć się pod napięciem i przewodami trakcji elektrycznej;
- 12) przy wyłączonym spod napięcia torze wielotorowej elektroenergetycznej linii napowietrznej o napięciu 1 kV i powyżej, jeżeli którykolwiek z pozostałych torów linii pozostaje pod napięciem;
- 13) konserwacyjne, remontowe lub montażowe przy urządzeniach i instalacjach rozładowczych paliw płynnych i gazowych.

Szczegółowy wykaz prac, o których mowa wyżej, powinien być ustalony i aktualizowany w oparciu o przepisy wydane na podstawie [art. 237¹⁵](#) Kodeksu pracy oraz wyniki identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka związanego z zagrożeniami, mogącymi wystąpić podczas wykonywania prac.

W § 28 ust. 1 i 4 ww. rozporządzenia zastrzeżono, że prace, o których mowa wyżej, wykonują co najmniej dwie osoby w celu zapewnienia asekuracji, na podstawie polecenia pisemnego.

W rozpoznawanej sprawie przesłuchany w charakterze świadka pracodawca wnioskodawcy M. L. podał, iż nigdy nie wykonywał żadnych prac przy liniach napowietrznych, ani też żadnych prac na rzecz /na polecenie /za zgodą zakładu energetycznego. Prac takich nie wykonywał też wnioskodawca. W okresie jego zatrudnienia od 5 września 2016r. do 14 października 2016r. obaj panowie zajmowali się pracami na rzecz firmy (...) polegającymi na układaniu kabli zasilających pod nowe maszyny na hali produkcyjnej oraz podłączaniem tych kabli do istniejącej rozdzielni. Prace te nie należą do prac przy urządzeniach elektroenergetycznych stwarzających możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego i nie dotyczą napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach pracy prac pod napięciem. Prace te nie dotyczą sieci elektroenergetycznych lecz instalacji wewnętrznych oraz montażu i modernizacji rozdzielnic. Są to więc typowe prace instalacyjne, które nie są wykonywane pod napięciem. Do ich wykonywania wnioskodawca nie potrzebował uprawnień PPN, wymaganych do prac pod napięciem, nie posiadał też pisemnego polecenia na wykonywanie takich prac. Także wykonywanie pomiarów po wykonaniu instalacji nie są - jak wskazuje świadek - pracami pod napięciem. Pomiaru wykonywane są przy wyłączonym napięciu - napięcie jest bowiem podawane z miernika. Wszystkie wskazane przez świadka i ubezpieczonego czynności były zwykłymi czynnościami wynikającymi z procesu budowy i wykonania instalacji. Przyjęcie argumentacji wnioskodawcy i świadka powodowałoby - w sposób nieprawidłowy - sytuację, że w każdym przypadku otwarcia tablicy bezpiecznikowej w celu np. włączenia bezpiecznika lub zmiany czasu zegarze taryfowym w instalacjach domowych, czy wymiany zużytego bezpiecznika należałoby stosować procedury pracy pod napięciem

Nie każda praca przy urządzeniach elektroenergetycznych jest aktualnie - w myśl przepisów ustawy o emeryturach pomostowych - uznana za pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Za taką może być uznana jedynie „praca elektromonterów bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem” (poz. 17 zał. nr 2 do ustawy). Pamiętać należy przy tym, że wprowadzenie zmian do przepisów dotyczących wcześniejszych emerytur nabywanych z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze ustawą z 19 grudnia 2008r. miało na celu bezpośrednio ograniczenie kręgu osób uprawnionych do wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej (tak też SN w wyroku z 4.09.2012r., I UK 164/12). Dlatego jakakolwiek wykładania rozszerzająca przepisów ustawy jest niedopuszczalna. Co do tego, że wnioskodawca nie pracował „przy eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac

pod napięciem” nie było wątpliwości. Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie dał też podstaw do ustalenia, że ubezpieczony wykonywał prace „przy awariach” takich sieci „w warunkach prac pod napięciem”. Wykonywane przez niego prace elektroenergetyczne były pracami z kręgu wykonawczych, instalatorskich - a takich, w ocenie Sądu, nie można uznać za prace wymienione w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, które uprawniałyby go do emerytury pomostowej. Wymogi takie spełniają bowiem praktycznie jedynie prace pracowników pogotowia energetycznego, ewentualnie podmiotów wykonujących tego rodzaju prace na rzecz właściciela sieci elektroenergetycznej.

Sytuację wnioskodawcy należało także przeanalizować w zakresie przesłanek z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, który został zamieszczony w rozdziale dotyczącym przepisów przejściowych. Stanowi on wyjątek od warunków ustalenia prawa do emerytury pomostowej określonych w analizowanym już przepisie art. 4 ustawy. Zgodnie z przepisem art. 49, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1 - 5 i 7 i art. 5 - 12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Istotę tej regulacji jednoznacznie wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z 13 marca 2012r. (sygn. II UK 164/11) stwierdzając, że warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle art. 4 i 49 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.), jest legitymowanie się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, a więc po 1 stycznia 2009r. Osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).

Z. G. nie kontynuował po dniu 31 grudnia 2008r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Wnioskodawca posiadał wprawdzie staż pracy w szczególnych warunkach, jednak były to prace traktowane jako prace w szczególnych warunkach tylko na gruncie poprzednio obowiązujących przepisów. Gdyby dotychczasowy (czyli uznawany za taki na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów) staż pracy był jednocześnie uznawany za pracę w szczególnych warunkach na gruncie obecnie obowiązującej ustawy o emeryturach pomostowych, wnioskodawca nabyłby prawo do świadczeń pomostowych. Wykaz prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze określonych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych ma jednak charakter zamknięty i nie podlega uzupełnieniu, co oznacza, że cech pracy „o szczególnym charakterze” lub „w szczególnych warunkach” nie mogą posiadać inne prace, choćby sposób ich wykonywania i ich jakość mogła obniżyć się z wiekiem. Nie spełnia przesłanki określonej w art. 49 pkt. 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych ubezpieczony, którego dotychczasowy okres pracy nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Z analizy rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę przed 31 grudnia 2008r. na stanowisku elektromontera - wymienionych przez niego podczas przesłuchania wynika zaś, że chociaż spełniają one warunki do uznania ich za prace w szczególnych warunkach z punktu widzenia rozporządzenia z 7 lutego 1983r., to jednak nie mogą być uznane za takie na podstawie ustawy o emeryturach pomostowych (nie są wymienione w załączniku nr 1 lub nr 2 do ustawy). Jedynie wówczas, gdyby prace wykonywane do 31 grudnia 2008r. były pracami traktowanymi jako prace w szczególnych warunkach także na gruncie ustawy o emeryturach pomostowych - zgodnie z nowym wykazem prac, wnioskodawca nabyłby prawo do emerytury pomostowej.

Brak było zatem podstaw prawnych do przyznania na podstawie art. 49 ustawy emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych, nie może być tak kwalifikowany na gruncie ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych.

Z uwagi zatem na niespełnienie przez wnioskodawcę warunków określonych w przepisach zarówno art. 4 jak i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.